

НАСТІЛЬНА
ГРА

БОНУС

ЗАХОДИМІ
ЗАВДАННЯ ДЛЯ
ТЕБЕ

ТАМ, ДЕ МИ НЕ БУВ...

Випуск 1 (116)

Чулі

Незабутні пригоди в пошуках ГОЛОВНОГО

На вулиці розгулялася хуртовина, замітаючи дерева, дороги, паркани й собачі будки. А в штабі на горищі в дідуся Якова було тепло й затишно. Дорослі й діти слухали Олену Сергіївну, яка читала щоденники Уляни, котра мешкала в цьому будинку 100 років тому.

Улітку Вартові виявили на горищі лампу із захованою в ній фотографією й останні пів року шукали інформацію про жінку й чоловіка, зображених на світлині. Вони дізналися, що жінку звали Уляна Білова-Воскобійникова й що у 20-х роках минулого століття вони із чоловіком та сином, виїжджаючи з Омська за кордон, втратили зв'язок одне з одним і більше не зустрілися. Тишкова мама знайшла їхніх правнуків у Словаччині й Нікарагуа, а днями дідусь знайшов на тому самому горищі заховані щоденники.

«11.11.1940. Той ранок майже рік тому був звичайним. Ніщо не передбачало такого потрясіння. Я прийшла на роботу до лікарні, і старша медсестра попередила, що в палаті для тяжкохворих нова пацієнтка – жінка, яка потрапила

в аварію. Уночі їй зробили операцію, але до тьми вона ще не поверталася.

Пізніше я навіть здивувалася, що не відразу помітила напис на її медичній карті: „Білова Уляна Іллівна“ – і дата мого народження. Я розгорнула карту й завмерла, закрила й перечитала знову. „Не може такого бути збігу! У всьому, аж до дня народження!“ Я підвелася, але відразу ж сіла на місце: „Спокійніше. Зараз я нічого не дізнаюся. Потрібно працювати“. У мене було нічне чергування, тому вночі я сиділа біля її ліжка й молилася: „Господи, допоможи! Мені потрібні відповіді!“

На світанку жінка розплющила очі й повільно озирнулася: „Де я?“ Я трохи додала світла в газовій лампі біля ліжка, і жінка поглянула на мене. Спочатку байдуже, ще затуманеним поглядом, а потім так, наче впізнала й злякалася. Незабаром вона знову знепритомніла. Лікувати мені довелося її довго – цілих три місяці. Жінка ні про що не говорила, а потім виписалася з лікарні й поїхала.

Через пів року я отримала посилку. У ній були наші з Олександром старі листи, фотографія з нашого вінчання, медальйон з маленькою прядкою волосся нашого синочка Павлуся й лист від неї. Двадцять років тому на тій станції, де мене зняли з потяга й відвезли до тифозного барака, а мій чоловік бігав з маленькою дитиною на руках, вона вкрала мою валізу з речами. Оскільки там були документи, жінка вирішила, що це вдалий шанс розпочати

нове життя під чужим іменем. Після нашої зустрічі в лікарні вона весь час чекала, що я прийду до неї додому й виведу її на чисту воду, а потім вирішила написати. Попросила в мене прощення й дякувала за порятунок, а ще просила не розкривати її таємниці.

Не знаю, чи зможу їй пробачити, але життя ламати не стану. Олександра й Павлуся це мені не поверне, а мстити я не хочу. Дякую, що зберегла й надіслала речі. Це щастя для мене та єдина згадка! Я ж після тифу деякий час нічого не пам'ятала, а в маренні повторювала: „Саша... Саша... Білова“. Так мене й записали – Олександра Білова. А коли я все згадала, намагалася знайти чоловіка й сина, але про них нічого не було відомо, а свої старі документи мені відновити не вдалося. Довелося жити з тими, які видали після хвороби. Я щодня молюся, щоб Господь беріг моїх коханих хлопчиків і подарував їм щасливе життя».

Олена Сергіївна відклала зошит.

– Шкода мені всіх, – схлипнула Марійка. – І Уляну, і Олександра, і Павлуся, і навіть жінку цю шкода. Сумно наша таємниця розкрилася, адже ані Олександр, ані його син так нічого й не дізналися про Уляну.

– Зате дізнаються правнуки, – потішив дівчинку дядько Петро. – Ми з ними зв'яжемося й відвеземо документи. Я можу поїхати до Словаччини й Нікарагуа. Заодно

Щоб розкрити таємниці Дружболандії та стати її Вартовим, тобі знадобляться спеціальні КЛЮЧІ. Ось вони:

ДРУЖБОЛАНДІЯ – прекрасна Небесна країна, у якій панують добро та любов.

ТВОРЕЦЬ І ПРАВИТЕЛЬ країни – Бог.

СТАРОДАВНЯ КНИГА – це Біблія, у якій записані головні закони Дружболандії.

СЛІДИ ДРУЖБОЛАНДІЇ – це все добре й прекрасне на нашій планеті, що нагадує нам про Небесну країну.

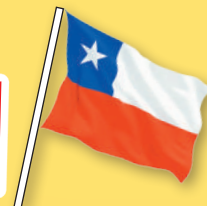
ВАРТОВІ ДРУЖБОЛАНДІЇ – люди, які шукають і зберігають у своєму серці ці сліди.

заїду й у Чилі. Мене давно друг запрошує. І не забувайте: хай як би сумно не було, доки ми живі, наші...

**ПРИГОДИ
В ПОШУКАХ ГОЛОВНОГО**
тривають!

Chile

ЧИЛІ

ЧИЛІ, ТОМУ ЩО ЧИЛІ?

Ні, країна дістала свою назву не тому, що тут росте знаменитий гострий перець чилі. Назва країни мовою індіанців кечуа означала «холодний» або «місце, де закінчується земля». Пекучим червоним плодам найменування дали племена ацтеків, які жили на території сучасного Перу: «чилі» їхньою мовою означало «червоний», адже більшість сортів перцю саме цього кольору.

УСЕ НАВПАКИ!

Тут усе навпаки: літо в січні, на півночі спекотно, а на півдні льодовики. Незважаючи на чималу протяжність берегової лінії, Чилі не пощастило з пляжами, оскільки саме вздовж цієї країни проходить стрімка й дуже холодна Перуанська течія. Загартовані чилійці ще можуть поплавати в теплий сезон, а от туристи точно не наважаться на заплив у 13-градусній воді.

Чилі – країна, яка вузькою смужкою простягається на 5000 кілометрів уздовж південно-західного узбережжя Південної Америки.

Зліва – Тихий океан, справа – гірський ланцюг Анд.

АНДИ ЧИ КОРДИЛЬЄРИ?

Щоб показати Кордильєри на карті, потрібно провести указкою через весь західний край Північної й Південної Америки, від Аляски аж до Вогняної Землі. Та їхня частина, яка припадає на Південну Америку, називається Андські Кордильєри, або просто Анди. Величні й прекрасні Анди досі щороку «підростають» більше ніж на 10 сантиметрів. Хтозна, можливо, незабаром вони стануть найвищими на Землі...

ТИХИЙ ОКЕАН

АРГЕНТИНА

Статуї моаї

Андський кондор

Пінгвіни

САНТІАГО

Анди

Мідь

Пустеля Атакама

Бутерброди з авокадо

Альпаки

Перець чилі

Лазурит

РАПА-НУЇ

У цілому світі він відомий як острів Пасхи, але місцеві жителі використовують свою назву – Рапа-Нуї. Це острів на відстані 3,5 тисячі кілометрів від Чилі. Сюди їдуть не заради краси чи відпочинку, а щоб розвідати таємницю кам'яних статуй моаї. Величезні, від 3 до 20 метрів заввишки, зроблені з вулканічного попелу, статуї повернуті потилицею до моря. Як з'ясувалося, виготовляли їх у каменярнях у центрі острова, а ось як це робили та як потім їх доправили на берег – залишається загадкою.

ХРИСТОС-ПРИМИРИТЕЛЬ

Це трапилося понад 100 років тому: Чилі та Аргентина не могли вирішити, де між ними проходить межа. Суперечка могла закінчитися війною, але місцевий служитель запропонував встановити на кордоні пам'ятник Викупителеві світу. На відкриття пам'ятника на перевалі Бер-мехо в Андах зібралися жителі обох країн й уклали мирну угоду. Христос примирив усіх!

ВАЛЬС-ДЕ-ЛА-ЛУНА

Місячна долина в пустелі Атакома – місце сухих соляних озер, піщаних дюн, червоних скель і чудернацьких фігур. У цій долині науковці перевіряли роботу марсоходів в умовах складної скелясто-сольової місцевості. І тільки раз під час сезону дощів поодинокі краплі й тумани приносять вологу в безживні дюни. Тоді вони вкриваються безліччю гарних квітів.

І ПЛИСТИ, І ПЛАВАТИ!

Найбільший у світі басейн «Сан-Альфонсодель-Мар» розташований за 100 кілометрів від столиці Чилі. Його довжина – понад кілометр, вода морська, але очищена й підігріта до 26 градусів. Ніхто не дивується, якщо повз пройде катамаран, човен чи навіть яхта. Розмір басейну дозволяє таку прогулянку!

МАНДРІВКА ПО ЧИЛІ:

ВІД XV ДО XII

Країна поділена на регіони. Кожному регіону присвоєні римська цифра й назва. Наприклад, IV Región de Coquimbo читається як «четвертий регіон Кокімбо». Установили їх у порядку зростання з півночі на південь. Найпівнічніший регіон має цифру I, а найпівденніший – XII. Однак не так давно деякі регіони ще поділили, і тепер першим стоїть XV регіон.

Чилійці чудово знають географію країни й зазвичай використовують номер регіону без назви. До того ж є й неофіційні назви. Наприклад, південь Чилі від X до XII регіону називається «Патагонія», що означає «земля великоногих людей». Назвав її так Магеллан під враженням від величезних слідів, залишених індіанцями, які тоді обмотували ноги шкірою тварин. Як і багато століть тому, Патагонія – це безкраї пампаси, озера, фіорди, водоспади, сині льодовики й айсберги.

«Господарі» острова Магдалени – пінгвіни, які діловито крокують перевальцем у своїх справах: то додому, то на полювання в Магеллановій протоці. А ще вони виховують потомство, обмінюються новинами із сусідами й з'ясовують стосунки із чайками. Іноді пінгвіни звертають увагу й на людей: підходять ближче й починають розглядати, що в них у руках.

У III регіоні в високогірних районах найпосушливішої пустелі світу Атакама живуть вікунї – найменші й найлякливіші родичі лам і альпак. Хутро альпаки та вікунї вважають найтоншим, найніжнішим і найм'якшим, але одяг з нього дуже теплий.

У центральних регіонах розташовані найбільші у світі родовища міді. На копальні «Чукікамата», що означає «місце металу», видобували й плавили мідь ще стародавні інки. Мідні тарілки й блюдця, черпаки, миски, турки, магніти, брелоки, підставки для склянок, блокноти з мідною обкладинкою – найкращі чилійські сувеніри.

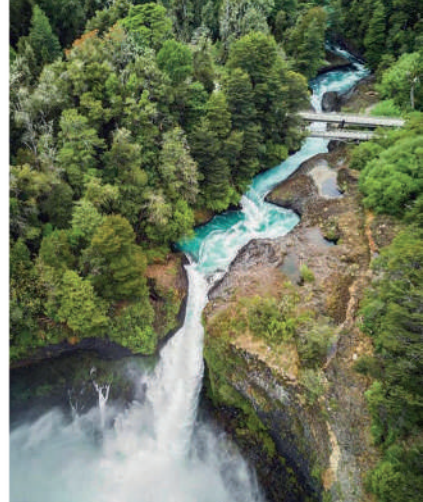
Друга гордість Чилі – коштовний камінь лазурит. Тільки в ІV Кокімбо, а також в Афганістані його можна видобувати в таких кількостях. До того ж чилійські лазурити рідкісного темно-синього й блакитного кольору. Щоб вироби з каменю мали гарний вигляд, їх потрібно берегти від прямих сонячних променів і час від часу віддавати ювелірові для полірування.

Озерний край – найзеленіший у Чилі – починається в X Лос-Лагос. Тут води більше, ніж суходолу: безліч озер, рік і водоспадів, вулкани зі сніжними шапками. Найвищий водоспад Чилі Уіло-Уіло теж розташований тут, а ще в цьому краї багато заростей араукарії чилійської – схожих на ялинку дерев зі смачним насінням-горішками. Тільки хвоїнки цього дерева нагадують широкі, жорстке й колюче листя.

У будь-якому регіоні країни між обідом і вечерею є полуденок – онсе. Це час солодощів і хліба, улюблених бутербродів з авокадо – пальта, а також із соусом пербе, приправленим помідорів, цибулі й перцю чилі, який чилійці називають «аджи».

У центральних регіонах Чилі готують страви з помаранчевого гриба Циттарія, який росте на деревах, і печуть хліб з борошна перемелених піньонів – насіння араукарії.

До речі, чилійським школярам під час уроків можна ходити, сидіти на підлозі й ставити багато запитань. А ще їм не дають домашніх завдань! Ось воно щастя!

Історія Купруму

Мідна доба

Мідь люди почали використовувати раніше, ніж залізо. Уже в III тисячолітті до н. е. на острові Кіпр існували мідні копальні, цей метал видобували й виплавляли. Латинська назва міді – *Cuprum* (Купрум) – походить від назви острова.

«Мідна доба» тривала в різних землях приблизно 1000–2000 років і закінчилася, коли люди навчилися виплавляти бронзу із суміші міді й олова. Уже пізніше з'явилася латунь – сплав міді й цинку.

Саме мідь використовували єгиптяни тисячоліття тому для своїх водопроводів, деякі з яких уціліли до наших днів.

Стародавній учений Геродот писав: «Єгиптяни п'ють тільки з мідних посудин, які чистять щодня».

БАКТЕРІЯМ – БІЙ!

На поверхні міді бактерії довго не живуть, тому мідні труби ще й знезаражують воду: у них бактерії розмножуються в 100 разів повільніше. У багатьох громадських будівлях і досі встановлені дверні ручки й поручні з бронзи або латуні, адже до них щоденно доторкається безліч людей. Такі «антибактеріальні ручки» – дієвий захист від хвороб.

НЕІСКРИСТІ!

Предмети, виготовлені з міді або її сплавів, у контакті з іншими предметами або один з одним не іскрять, тому

їх використовують усюди,

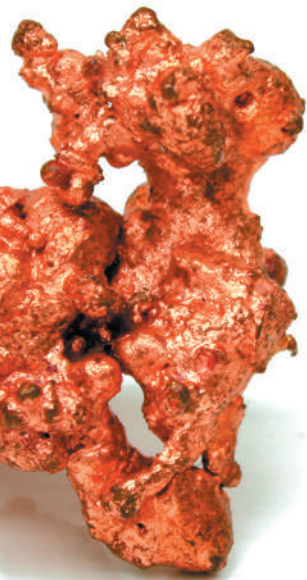
де є небезпека вибуху. У Японії, де часто трапляються землетруси, мідь застосовують для виготовлення газових трубопроводів.

СТРУМ І ТЕПЛО

Професійні кухарі часто віддають перевагу мідному посуду. Причина проста: мідь добре проводить тепло, тому нагрівається швидко й рівномірно. Через це мідні деталі використовують у кондиціонерах, опалювальних і охолоджувальних приладах, комп'ютерах.

Мідь також добре проводить електричний струм, тому мідні дроти дуже цінують в усіх електротехнічних приладах. Мідне покриття застосовують для виготовлення скальпеля хірурга. Воно проводить електрику для нагрівання леза, завдяки чому прилад має функцію самостійного припікання.

КРОВ

У людини кров червона завдяки наявності в ній заліза. У восьминога кров блакитна, тому що замість заліза в ній міститься мідь.

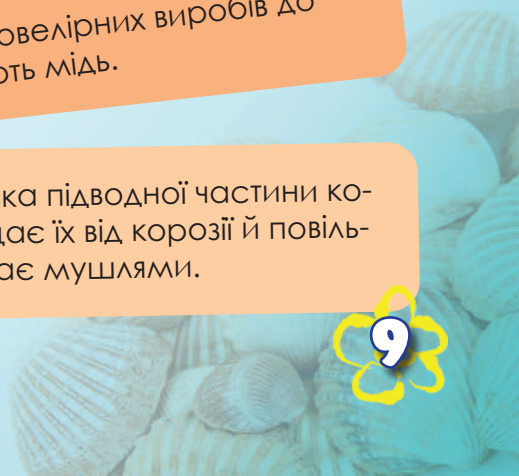
ЦІКАВО

Карпи краще виживають у водоймах, де є мідь, а акули її терпіти не можуть, тому сульфат міді – надійний «антиакуловий» засіб.

Для міцності ювелірних виробів до золота додають мідь.

Мідна обшивка підводної частини кораблів захищає їх від корозії й повільніше обростає мушлями.

Проте й в організмі людини мідь бере участь в утворенні червоних кров'яних тілець, від її кількості залежить пружність шкіри та судин. Якщо міді недостатньо, людина відчуває слабкість, частіше хворіє, кістки стають ламкими. Тому обов'язково потрібно їсти насіння, гриби, горіхи, курагу, чорнослив, банани та квасолу.

ЗАПАЛЬНИЙ КЛОП

Удень на лісовій галявині ніколи не було тихо: дзижчали жуки, змагаючись у техніці польотів, у тіні трави повзали равлики, а в землі – черв'ячки, метелики пурхали з квітки на квітку, волохаті джмелі гуділи, збираючи нектар із суцвіть, а невтомні мурашки прудко сновигали всюди, зміцнюючи свою домівку й збираючи поживу для її мешканців.

Що вище підіймалося сонце, то насиченішим ставав аромат ромашки, чебрецю й кульбаби, тонкі пахощі суниць змішувалися з терпким запахом м'яти та хвойним ароматом ялинок, що оточували галявину. Поки дорослі комахи працювали, малята насолоджувалися іграми й веселощами серед трави. Доти, доки на галявині не з'явився Клоп.

Дитинчата-комахи не любили бавитися з Клопом, тому що він постійно дратувався, ображався й затівав бійку з будь-якого приводу. Варто було йому тільки спалахнути, як відразу ж виділявся неприємний гнилісний запах. Цей сморід був таким їдким, що малята

затискали лапками носики й тікали від Клопа подалі.

Того ранку, щойно почувши гудіння крил неприємного знайомого, усі заховалися під травинки й листячко, не бажаючи з ним зустрічатися. Клоп довго шукав бодай когось і, так і не знайшовши, гірко заплакав. Несподівано з-під сусіднього листка запитали: «Ти чому ридаєш?» – звідти виповз Мураха. Клоп його раніше ніколи на галявині не зустрічав.

– Усі від мене заховалися, – схлипнув Клоп. – Не хочуть зі мною бавитися.

– Чому? Можливо, ти вчинив щось недобре? – Мураха почухав лапкою потилицю. – Може, образив когось?

– Нікого не ображав! Це вони мене ображають і дразнять! Не кличуть із собою гратися! – обурився Клоп.

Він підскочив, забігав вперед-назад, ворущачи вусиками, і Мураха відчув запах, хоч і не надто сильний, але вкрай неприємний.

– Гм, грхм, гхе-гхе, – Мураха потер лапками носа. – І часто з тобою таке трапляється?

– Постійно, – сумно відповів Клоп. – Щойно починаю злитися чи ображатися, відразу ж починаю обурюватися... і смердіти. А головне – я сам не помічаю, у який момент це відбувається, а потім уже занадто пізно. Запах якось сам собою з'являється – і все.

– Тобто, коли ти задоволений і спокійний, запаху немає? – уточнив Мураха. – Отже, потрібно навчитися не втрачати самовладання, і все буде гаразд.

– Та я намагався, – махнув лапкою Клоп, – тільки нічого не вдалося.

– Мені дідусь розповів перевірений спосіб: коли нічого не вдається, геть усе з лапок валиться й починаєш злитися, потрібно заплющити очі, вдихнути якомога більше повітря, уявити кульбабу й повільно-повільно на неї дути, начебто хочеш, аби білі парашутики розлетілися всюди. Мені допомагає!

– Так з мене ж глузуватимуть, що я незрозуміло чому дую, – засумнівався Клоп. – Усі почнуть гиготати, а я – злитися.

– Ну от навіщо ти наперед погане уявляєш? – похитав головою Мураха. – Розкажи всім, що хочеш дружити, а дихання – це така вправа. Можливо, тобі

всі ще й допомогатимуть. Тільки й ти сам старайся!

І Клоп почав старатися. Учився привітно усміхатися, говорити ввічливі слова, поступатися, домовлятися, дружити й правильно дихати, а малята-комахи, бачачи його старання, прийняли його у свої ігри й навіть потрібної миті кричали: «Кульбаба!» Виявилось, що з ним дуже цікаво бавитися, а ще цікавіше посидіти й щиро поговорити.

Тепер Клоп щасливий, він майже не видає неприємного запаху, хіба що дуже рідко – тільки в разі небезпеки, коли захищає себе або друзів.

НАСТІЛЬНИЙ ТЕНІС

Швидка і захоплива гра-стратегія для двох.

Гра містить:

- ігрове поле-корт;
- тенісний м'яч;
- дві картки для запису ходів;
- два маркери, які стираються.

Поле, м'яч і картки потрібно обов'язково заламінувати скотчем.

Опис гри

1

Поле-корт поділене навпіл товстою лінією. Кожна половина поля теж розбита на дві частини. Гравці повинні вибрати свою частину поля.

2

На початку гри м'яч перебуває в центрі – на товстій смужі, яка ділить kort навпіл.

3

Кожен гравець на початку гри має по 50 балів і записує це число маркером справа на своїй картці для записів ходів.

4

Під час кожного ходу зліва на своїх картках учасники записують, скільки балів вони хочуть витратити в цей хід.

5

Той гравець, який указав більшу кількість балів, переміщує м'яч на найближчу частину поля в бік іншого гравця. Потім обидва учасники віднімають записане число від суми, зазначеної справа, і записують результат під нею, поруч із числом щойно витрачених балів.

6

Ці дії повторюються під час кожного ходу, доки м'яч не буде вибитий за межі поля або доки в обох гравців не закінчаться бали.

7

Як і в звичайному тенісі, учасник, у якого наприкінці гри м'яч перебуває на його боці, програє.

Приклад 1.

Для першого ходу Синій гравець вибирає 5 балів, а Червоний гравець – 10 балів. Оскільки в Червоного гравця більше балів, він переміщує м'яч на першу половину поля Синього гравця. У них залишається 45 і 40 балів відповідно.

Потім Червоний гравець знову вибирає 10 балів, а Синій гравець – 5, і м'яч переміщується на другу половину поля Синього гравця.

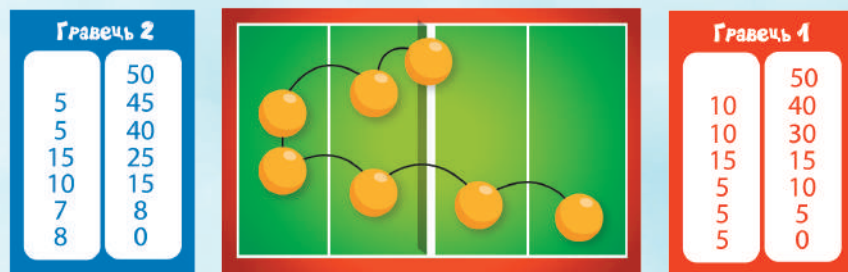
У гравців залишається 40 і 30 балів.

Під час наступного ходу кожен гравець вибирає по 15 балів, і м'яч залишається на тій самій частині поля Синього гравця, просто трохи посувається вбік.

У них залишається 25 і 15 балів.

Далі в Синього гравця щоразу залишається більше балів, ніж у Червоного: 10, 7 і 8 проти 5, 5 і 5, тому під час кожного ходу м'яч пересувається в бік Червоного гравця.

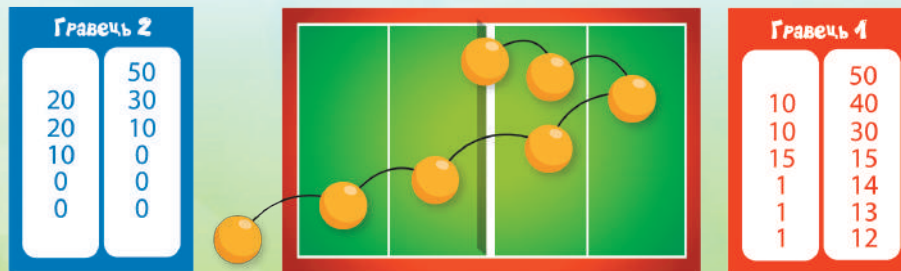
Мал. 1.

Після шостого ходу в жодного з гравців не залишається балів. М'яч перебуває на боці Червоного гравця, тому він програв (мал. 1).

Приклад 2.

Цього разу Синій гравець намагається виграти, вибираючи відразу більші числа, але в нього швидко закінчуються бали.

Мал. 2.

Далі Червоний гравець вибирає щоразу по 1 балу в хід і виграв, вибивши м'яч за межі поля (мал. 2).

Гнівливий безумець

– І запам'ятай, Рехав'аме: запальна людина чинить дурниці, тому не дружи з гнівливими. Мабуть, запишу це у своїй книзі Приповістей.

Мудрий цар Соломон, чії поради давно вже були відомі за межами країни, схилився над сувоєм, але його син Рехав'ам заперечив:

– Ні, батьку, будь-хто може спалахнути гнівом! Немає жодної людини, яка б усе життя зберігала спокій!

– Твоя правда, – Соломон припинив писати й уважно поглянув на сина. – Однак якщо людина не вчиться опановувати себе, приймає рішення, не подумавши, у стані гніву, обурення чи образи, якщо не хоче дослухатися до мудрих порад, то вона зробить стільки безглузвих учинків і помилок, що обов'язково потрапить у халепу. Послухай, я нагадаю тобі історію із життя мого батька Давида.

У ті часи батько був змушений тікати від царя Саула, який тоді правив країною. Давид перебував у пустелі Фаран, що на пів-

день від Хеврона. Неподалік від тих місць у Маоні жив дуже заможний чоловік Навал: у нього було 3000 овець і 1000 кіз. Такі величезні стада непросто стерегти, тому люди Давида допомагали пастухам захищати овець Навала від диких тварин і розбійників. Потім настав час стригти овець. Для власника отар це важлива подія, як свято жнив, а для пастухів – час, коли вони отримують винагороду за свою працю.

Давид, почувши, що власник овець стриже їх на горі Кармел, відрядив до нього кількох своїх людей. Ні, він нічого не вимагав, а просив. Люди Давида мали сказати: «Мир тобі! Мир сім'ї твоїй! Мир усьому, що належить тобі! Будь добрим до моїх юнаків, тому що вони прийшли в добрий час. Дай їм, що можеш. Зроби це для мене, сина твого Давида». Ось таке ввічливе й поважне звернення. Як ти думаєш, що відповів цей чоловік? – запитав сина Соломон.

– Навал? Це означає «безумець»? – здивувався Рехав'ам.

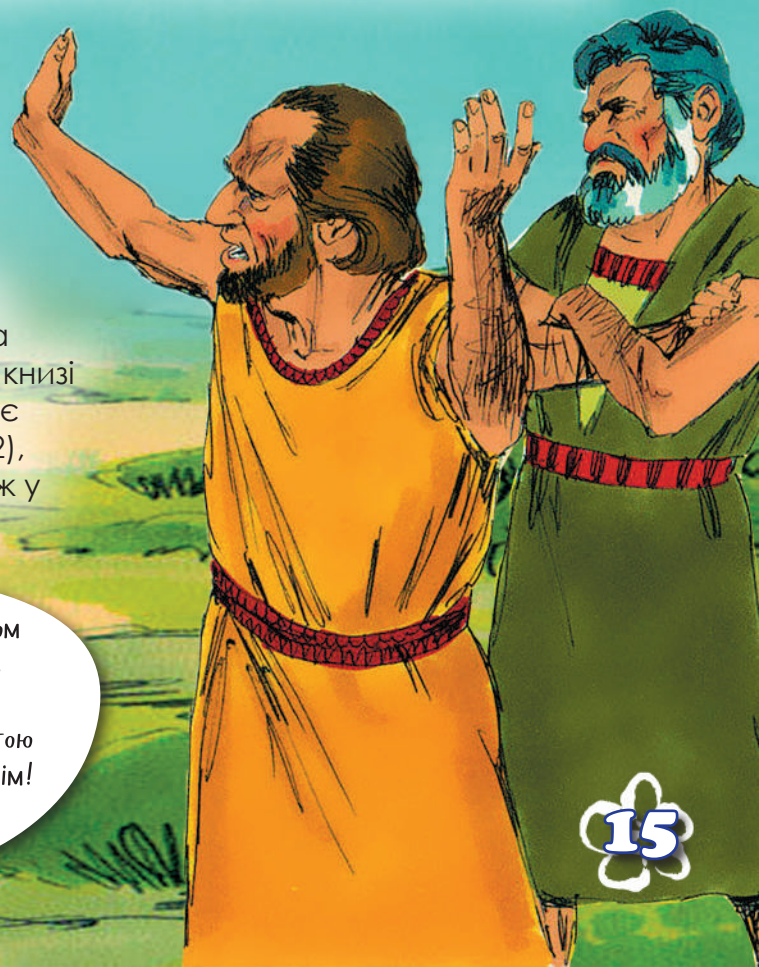
– Так. Не знаю, дали йому таке ім'я від народження чи назвали пізніше, але вчинив він нерозумно, грубо й необачно. Навал просто погарячкував, розізлився на це прохання й грубо відповів: «Хто такий Давид? Хто такий син Єссея? Нині стало багато рабів, які тікають від своїх господарів. У мене є хліб і вода. У мене є м'ясо, яке я приготував для людей, які стрижуть моїх овець, але я не віддам це людям, які прийшли невідомо звідки!»

– Але ж він суперечить сам собі! – вигукнув Рехав'ам. – Називає Давида сином Єссея й біглим рабом, а потім каже, що не знає, що за люди до нього прийшли. Тільки завдяки тому, що Давид переміг Голіята, цей Навал міг спокійно розводити тварин, не остерігаючись набігів амаликитян і филистимлян! Який безумець! Він навіть не подумав, що в Давида багато воїнів!

– Я ж казав, що запальна людина робить багато безглузвих учинків. Давид, отримавши таку відповідь, образився, теж погарячкував і, зібравши чотириста воїнів, вирушив мстити Навалові й усьому його дому. Подяка Богові, що в Навала була мудра дружина Авігаїл! Один зі слуг попередив її про навіслу небезпеку, і Авігаїл, зібравши харчі, вирушила назустріч Давидові. Вона попросила пробачення за свого чоловіка й знайшла мудрі слова: «Господь обіцяв, і Він поставить тебе вождем над Ізраїлем. І тоді на твоїй совісті не буде вбивства невинних людей!»

– І Давид послухався її?

– Так, він зрозумів, що у своєму гніві сам стає безумцем, відповідаючи нерозумному на його безглуздя. Повернувшись, Авігаїл застала вдома бенкет і веселощі: Навал святкував, не знаючи про ту біду, яка оминула його дім. Утім, зранку, коли Авігаїл йому розповіла, він так злякався, що його паралізувало й за 10 днів він помер. А Давид, дізнавшись про це, узяв собі за дружину мудру Авігаїл. Тому я все ж таки запишу в книзі як настанову нащадкам: «Гнівлива людина викликає сварку, а лютий вчиняє багато провин» (Прип. 29:22), «Гнівлива людина роздражнює сварку, терпелива ж у гніві успокоює заколот» (Прип. 15:18).

Тобто Навал відплатив злом на добро, Давид вирішив відповісти злом на зло, а Авігаїл терпінням і добротою врятувала Давида й свій дім! Яка ж вона мудра!

ЗАПАЛЬНІСТЬ — це реакція людини на те, що її особливо зачіпає. Інакше кажучи, це готовність організму діяти у відповідь на те, що людині не до вподоби. М'язи напружуються, кулаки стискаються, зіниці розширюються, у кров потрапляє гормон адреналін – усе налаштоване на «бій». І проблема не в самій гарячкуватості, а в тому, коли таку реакцію не вдається контролювати й вона стає звичкою, адже від цього страждає сама людина та її оточення. Як же навчитися опановувати себе?

ЗІРКА ЧИ ТОРНАДО?

Візьми аркуш паперу й намалюй вимірювальну шкалу. Унизу шкали зобрази морську зірку, а вгорі – торнадо. Дивлячись на малюнок, уяви, як почуватиться морська зірка: спокій, погойдування хвиль, тиша. А тепер уяви торнадо: буяння, напруження, різкі рухи. Спробуй запам'ятати ці два стани. Щодня перевіряй, на якій позначці цієї шкали ти сьогодні перебуваєш. Якщо починаєш відчувати, що наближаєшся до торнадо або вже «буяниш», час братися за заспокійливі процедури.

<<ГАСИМО ІСКРИ>>

Кожна людина вчиться знаходити способи, які найкраще допомагають їй зняти напруження й упоратися із запальністю. Серед них є й зовсім нескладні.

ВОДА

Випий склянку звичайної води й умий обличчя. Умиватися краще прохолодною водою.

ДИХАННЯ

1. Сядь і почни повільно дихати: рахуючи до п'яти, вдихай, потім затримай дихання на два рахунки – і повільно видихай, теж рахуючи до п'яти. Виконуй вправу протягом трьох хвилин. Можна із заплющеними очима.

СВ

ВОЛОДАР

2. «1+3+10». Щойно відчуєш, що втрачаєш самовладання й перетворюєшся на торнадо, виконай три дії:

1 – скажи собі: «Заспокойся».

3 – зроби три глибокі повільні вдихи й видихи.

10 – порахуй про себе до десяти.

Це справді допомагає заспокоїтися!

РУХ

Можна просто походити, помахати руками й ногами, пострибати й поприсідати.

ТРЕНУЄМО ЗІР

Ніхто не знає заздалегідь, коли розгнівається.

Однак можна тренувати в собі звичку залишатися спокійним, зміцнювати нервову систему, щоб їй було легше впоратися зі стресовою ситуацією.

Ось декілька простих способів:

ЗАМРИ. Увімкни будь-яку музику й почни рухатися в її ритмі. Попроси когось раптово зупинити музику й сказати: «Замри!» Зроби так декілька разів, поки тобі не набридне. Ця проста й весела гра навчить швидко переходити зі стану збудження до спокою. До того ж це весело, а отже, виробляються ендорфіни, які знижують рівень напруження й тривоги.

ЛІНИВИЙ КІТ. Ця вправа допомагає розслабитися. Уяви, що ти лінивий кіт, який щойно прокинувся після прекрасного, тривалого сну. Широко позіхни. Занявчи. Повільно потягнися руками, ногами, спиною й розслабся. Мурррр! Тепер можна й молочка з медом випити!

ЗАТИШНЕ МІСТЕЧКО. Тобі обов'язково потрібне власне затишне місце в оселі, де можна тихенько посидіти, усамітнівшись від усіх, помріяти чи посумувати. Це може бути горище, куток за диваном чи просто кілька стільців, накритих ковдрою. Накидай туди подушок, іграшок, принеси улюблені книги й насолоджуйся спокоєм. Можна увімкнути улюблену музику!

Випробуй на собі всі ці поради, обери ті, які сподобалися, і тренуйся. Вдих-видих, почали!

АНДСЬКИЙ КОНДОР

Високі Андські Кордильєри. Саме тут, у високогір'ях Анд, живуть найбільші хижі птахи Землі – андські кондори. Так високо вони забралися тому, що огляд з вершини кращий. Злітаючи, птахи ловлять висхідні потоки повітря. Це допомагає довго витати над землею.

Кондор «зодягнений» дуже елегантно: у чорне блискуче вбрання з білою облямівкою на крилах і розкішним білим жабо на шиї. Зате голова в нього повністю лиса, адже кондори – тропіди із сімейства грифів.

Андорський кондор вибирає собі подругу раз і на все життя, яке триває інколи до 50 років. Гнізда птахи будують так само високо, у неприступних скелях. Дитинчата в них з'являються рідко – лише раз на два-три роки. У період висиджування яєць самець дбає про свою самку: чистить їй пір'я, приносить їжу, охороняє, а коли їй потрібно розім'яти крила, сам сідає на яйця.

Пташенята починають учитися літати тільки через пів року після появи на світ. Спочатку вони вкриті сіруватим пухом: і тепло, і на камінні не помітні. Увесь цей час саме батько забезпечує свою родину їжею.

Цікавий факт: якщо яйце кудись зникло, то самка відразу ж знесе ще одне. Це часто використовують орнітологи для розведення птахів за допомогою інкубатора, адже кондори перебувають під охороною і їх вирощують у неволі задля збереження виду.

Удень кондори величаво кружляють у небі, вистежуючи здобич. Вони можуть ширяти годинами, не здійснивши жодного змаху крильми. Розкриваючи й стискаючи махові пера крила, птахи пропускають крізь них потоки повітря й завдяки цьому змінюють напрямок польоту.

Щодня в пошуках їжі кондори пролітають дві-три сотні кілометрів. У них дуже гострий зір, тому навіть з великої висоти вони можуть побачити туші померлих тварин. Тоді птахи каменем падають донизу, повертаючи таким стрімким польотом увагу й інших членів зграї. На такий обід зазвичай збирається декілька кондорів. Наїдаються вони про запас, на декілька днів. Потім отяжілі грифи повільно здіймаються в небо й летять до своїх гнізд відпочивати.

ЦІКАВІ ФАКТИ

Будова кінцівок андського кондора така, що він не може хопати здобич або підіймати її в повітря. Тому Жуль Верн помилився, описуючи у своєму романі «Діти капітана Гранта», як кондор підняв у повітря Роберта.

Для багатьох народів Анд кондор – це символ сили та здоров'я, він є національним символом Аргентини, Перу, Болівії, Чилі, Колумбії та Еквадору. В останніх чотирьох державах його також вважають національним птахом і зображають на своїх гербах.

КУМЕДНА СТОРІЯ

Живий талісман однієї з хокейних команд якось ледь не зірвав матч чемпіонату напівпрофесійної заокеанської Хокейної ліги. Доки гравці виконували американський гімн, гігантський кондор злетів з плеча дресирувальника й вирішив прогулятися кригою. Дресирувальник кинувся його ловити й майже схопив птаха, але послизнувся й випустив його з рук. Зраділий «талісман» рішуче попрямував до лави запасних і, розштовхавши там переляканих гравців «Кондорс», раптово напав на їхнього головного тренера. Можливо, образився, що його не взяли до основного складу команди?

МІДНИЙ МЕТЕЛИК

Що буде, якщо
з'єднати магніт і мідь
за допомогою простої
батарейки?

Отже, тобі знадобляться: одна пальчикова батарейка (AA), магніт і трохи мідного дроту. Саме мідного, тому що мідь – найкращий провідник електричного струму.

Тобі потрібно:

- 1 Прикріпити магніт до мінусового полюса батарейки так, щоб вона могла твердо на ньому стояти.
- 2 Зігнути дріт у формі метелика. Головне, щоб лопаті з обох боків батарейки були приблизно однакові.
- 3 Можна зробити невеличку ямку на позитивному полюсі батарейки для стійкості.
- 4 Надіти конструкцію на батарейку так, щоб вільні кінці дроту злегка торкалися магніту.

Якщо все зроблено правильно, то тепер «метелик» кружляє! Тобі вдалося зробити простий двигун, який використовує різні магнітні поля. Одне поле утворене електричним струмом, який іде від батарейки через мідний дріт, а друге – магнітом.

БУТЕРБРОД

з авокадо та гранатом

**ТОБІ
ЗНАДОБЛЯТЬСЯ:**

- хліб;
- авокадо;
- гранат;
- м'який сир;
- кунжут.

1. Наріж хліб на шматочки й підсуши їх у тостері або на сковороді.
2. Намасти хліб м'яким сиром.
3. Очисти авокадо від шкірки й наріж шматочками. Виклади їх на бутерброд. Зверху трохи посоли.
4. Посип бутерброд зернами граната й кунжутом.

Якщо не збираєшся їсти бутерброд відразу, збризни авокадо лимонним соком, щоб воно не потемніло.

Смачного!

1

2

3

4

5

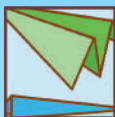
6

7

8

9

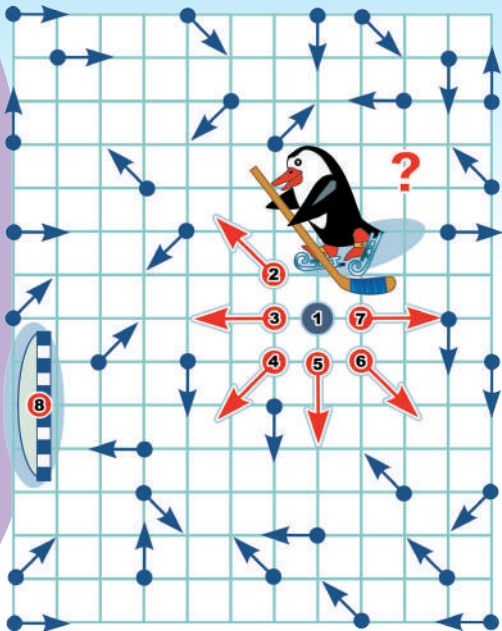
10

Які з картинок 2–10 не є фрагментом зображення 1?

Знайди дві однакові тарілки з фруктами.

Вибери правильний напрямок для удару ключкою, щоб забити шайбу в ворота.

Знайди 12 відмінностей.

Допоможи пінг-віну поласувати рибкою.

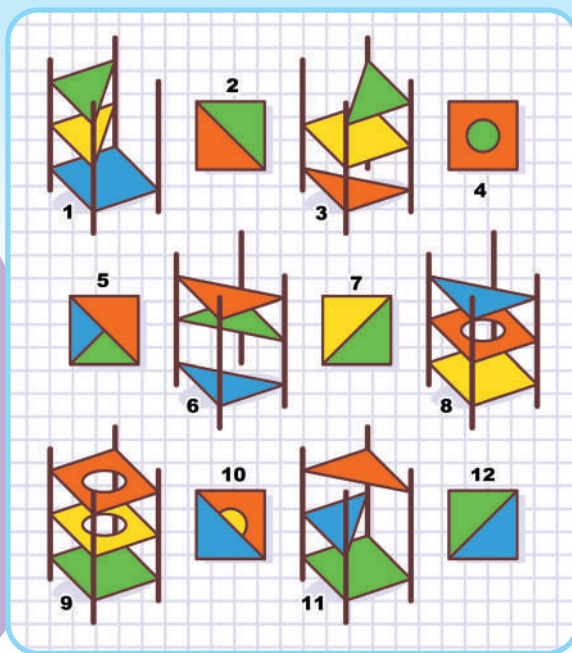

Сполучи послідовно точки й розфарбуй малюнок.

Відшукай вид згори до кожної конструкції.

Що хлопчик візьме із собою до школи?

ВІДПОВІДІ:

с. 22: фрагменти 3, 5, 6; тарілки 6, 7; напрям-
мок 7; с. 23: кіби; 1-12, 3-7, 6-2, 8-10, 9-4,
11-5; с. 24: три орли летять над горами.

Замовити наші журнали «Дружболандія» ви можете, написавши листа на e-mail: dzherelo@ukr.net, а також зателефонувавши за номером 0 800 30 20 20. Наш сайт: lifesource.ua

Чудовий малюнок

У наступному номері:
подорож на
Кайманові острови

Якщо ви бажаєте переказати кошти на розвиток журналу, ви можете зробити це через банк.

Наші реквізити:

Отримувач: УУК АСД
Код ЄДРПОУ 19350731
IBAN: UA75380805 00000000
26006149457
МФО 380805
Банк: ПАТ «Райффайзен Банк Аваль» у м. Києві
Призначення платежу:
добровільні пожертви.

Якщо вам цікаво,
чим займаються наші
герої у вільний від
подорожей час, то
дивіться дитячі передачі
«Дружболандія»
на сайті:
tv.hope.ua

**Побувай з
нами там, де
ти не був!**

**Тебе
очікують неза-
бутні пригоди
в пошуках
головного!**

Відповідальний за випуск: директор видавництва «Джерело життя» Василь Джулай
Головний редактор видавництва: Лариса Качмар
Випусковий редактор: Олена Мехоношина
Відповідальний редактор: Людмила Поправкіна
Переклад: Олена Мехоношина

Редагування, коректура: Ганна Борисовська,
Олена Мехоношина
Дизайн і верстка: Ганна Рафес
Автор текстів: Олена Поправкіна
Відповідальна за друк:
Тамара Грицюк

Християнське видавництво
«Джерело життя»
Адреса: 04071, м. Київ,
вул. Лук'янівська, 9/10-А
e-mail: dzherelo@ukr.net;
тел.: (044) 428 - 84 - 38